

Memòria 2020

Cristianisme i Justícia

ÍNDEX

Presentació	4
Publicacions	6
Resposta a la pandèmia	11
Enviaments	14
Espais de treball	16
Renovació de la imatge institucional i del Blog	18
Cursos, seminaris i actes	19
Xarxes socials i mitjans de comunicació	20
Els comptes de CJ	22

Benvolguts amics i amigues de Cristianisme i Justícia,

És impossible iniciar la memòria del 2020 sense fer esment de les dificultats viscudes en aquest any pandèmic. El que ha estat un veritable xoc en l'àmbit social ha significat també una sacsejada per al nostre centre. Totes les nostres activitats i propostes han hagut de ser repensades, i el desenvolupament habitual de les tasques que duem a terme s'ha vist afectat. Però sobretot ha estat un any en el qual ens hem sentit més cridats que mai a donar resposta i a acompanyar els temps presents des de la reflexió. El més important ha estat, doncs, no deixar de reflexionar sobre el que ens estava passant, i d'aquí el relleu dels dos Quaderns CJ i els dos Papers CJ que han respost de manera ràpida i precisa als reptes que la pandèmia ens planteja.

El context ens ha obligat a fer un salt de qualitat en el terreny digital. I hem augmentat significativament el nombre d'activitats en línia. En aquest sentit volem destacar, de les setmanes més dures de pandèmia, els diàlegs que, un cop a la setmana, fèiem en directe (#DiàlegsExcepcionals) amb membres del nostre equip. Alhora, hem aprofitat per preparar la renovació de la nostra imatge digital i el nostre blog, que va quedar renovat del tot el febrer del 2021.

Cal destacar que aquest 2020 ha estat també l'any de la celebració dels quaranta anys de la mort de

Lluís Espinal, de qui portem el nom com a fundació. Alguns dels actes previstos es van haver de cancel·lar però va poder veure la llum la reedició del Quadern EIDES «Pregàries a boca de canó», ampliat amb un annex d'un testimoni de la vaga de fam feta per Espinal a Bolívia.

Finalment volem fer explícita la manca d'un dels Quaderns CJ, perquè entre març i maig va ser impossible treballar amb els nostres proveïdors, tots aturats. També s'ha fet una suspensió de l'enviament de quaderns a l'estranger, ja que la dificultat actual per garantir-ne l'enviament i el sobrecost que representa a causa de les mesures d'aïllament dels diferents països en dificulten l'arribada.

Acabem aquesta introducció amb un agraïment a les 9.096 persones que, amb la seva col·laboració econòmica aquest 2020, han fet possible que el nostre centre d'estudis segueixi reflexionant, publicant i incidint en clau de fe i de justícia. Gràcies a vosaltres hem pogut seguir sostenint la reflexió, el compromís i l'esperança.

Xavier Casanovas
Director

Publicacions

QUADERNS CJ

Quadern CJ 217

«Per una (contra)cultura de la reconciliació», de Galo Bilbao i Izaskun Sáez de la Fuente

Descripció
La reconciliació se'ns presenta com una realitat difícil d'acceptar en el nostre context sociocultural i això, entre altres coses, perquè elements –com, per exemple, el penediment, l'autocrítica, la culpa, el perdó o la veritat– que es troben en la base de la seva comprensió teòrica i la seva realització pràctica, no formen part del corrent dominant del nostre entorn. A partir de l'experiència del País Basc, els autors desenvolupen en aquest quadern la seva proposta que té en la perspectiva de les víctimes el punt de partida necessari per a una autèntica justícia i reconciliació.

[Veure l'entrevista](#)

Quadern CJ 218

«Ser cristià a Europa?», de Víctor Codina

Descripció
A Europa assistim a un veritable col·lapse de la fe cristiana. En relativament poques dècades, s'ha passat d'una societat europea d'arrels i de cultura cristiana a una societat en què el cristianisme és culturalment irrellevant. En aquest quadern l'autor, després de fer una anàlisi d'aquesta crisi, explora les condicions de possibilitat que hauria de tenir una nova iniciació cristiana. Una reiniciació feta des de baix, des dels pobres, des de la història de la passió del poble, des de la gran majoria de la humanitat.

[Veure l'entrevista](#)

Quadern CJ 219

«Vulnerables. La cura com a horitzó polític», de José Laguna

Descripció
Aquesta publicació, en paraules de l'autor, vol contribuir a elaborar el nou paradigma de la vulnerabilitat, un paradigma crític amb els relats que han configurat la cosmovisió occidental de l'autosuficiència i l'oblit del cos. Partint d'un moment deconstructiu previ, el quadern proposa crear retòriques «somatopolítiques» que, des de la semàntica universal de la vulnerabilitat, posin en el centre de la praxi social l'exigència ètica de la responsabilitat i la reivindicació política de la cura.

Quadern CJ 220

«Per què Haití?», de Pau Farràs

Descripció
Hillary Clinton, en aquell moment Secretària d'Estat, es va fer aquesta pregunta en saber que un terratrèmol havia devastat Port-au-Prince, la capital d'Haití. És també la pregunta de fons que es planteja al llarg de tot el quadern, i potser la que s'ha fet el lector en un primer moment: Per què Haití? Per què dedicar-hi ara un quadern? Doncs potser perquè, a deu anys del terratrèmol que va destruir el país, és al petit i invisible Haití on es fan més paleses totes les injustícies i contradiccions de la nostra globalització.

[Veure l'entrevista](#)

Cristianisme i Justícia

Memòria 2020

Cada Quadern CJ va acompanyat per un Paper CJ. El 2020 n'hem publicat cinc:

«Assentaments: un viure amenaçat»,
de Silvia Torralba

«Coronavirus: una sola humanitat, una vulnerabilitat compartida», de Jaume Flaquer

«El virus de la desigualtat i la pandèmia de la pobresa», de José M. Vera

«Hi ha alternatives a la presó?»,
de Xavier Badia

«Reflexió de cap d'any: Postpandèmia: una oportunitat per a la fraternitat»

A més a més, s'han publicat en anglès aquests Quaderns CJ (Booklets) i Papers:

Booklets:

«Transforming the Church and Society From a Feminine Perspective»

«Life's Embraces. Testimonies of Faith and Justice»

«Vulnerable Bodies. Caring as a Political Horizon»

«Living Better with Less»

Papers:

«Year-end Reflection: The Time Has Come to Forge New Bonds»

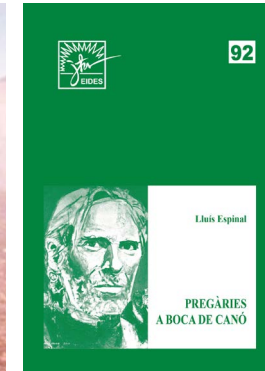
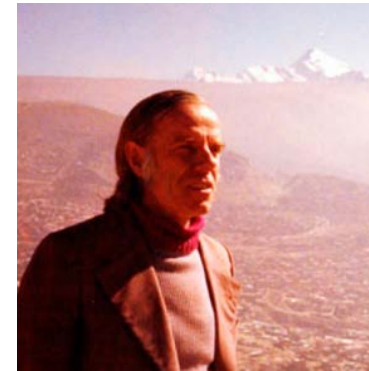
«Coronavirus: One Single Humanity, One Common Vulnerability»

«Anti-racist Struggles. The continuity of a very long memory»

«The Settlements: a Challenging Way of Life»

«The Virus of Inequality and the Pandemic of Poverty»

«End-of-Year Reflection. After the Pandemic: An Opportunity for Brother and Sisterhood»

#Espinal40

«Pregàries a boca de canó»,
de Lluís Espinal

Descripció

En commemoració dels quaranta anys del martiri de Lluís Espinal hem reeditat el quadern Pregàries a boca de canó, publicat inicialment en el núm. 31 d'aquesta mateixa col·lecció. Després de l'assassinat, uns quants companys seus van recopilar aquest conjunt de pregàries que en el seu origen estaven pensades per ser llegides a través de la ràdio. Són pregàries basades en temes humans i existencials: el silenci de Déu, la solitud, el dolor humà, la mort, l'enigma del futur, una església del silenci i callada davant la injustícia, etc. Pregàries que ens apropen al pensament i a la figura de Lluís Espinal per tal que siguin coneguts i segueixin inspirant en el futur.

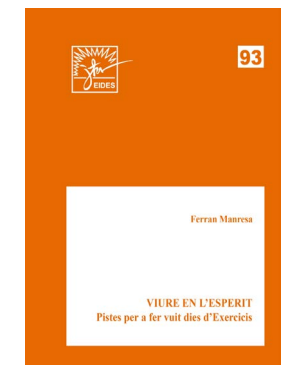
A més a més, s'han publicat en anglès els GUIDES següents:

«Apostolic Discernment in Common»,
de Josep M. Rambla i Josep M. Lozano

«The Fullness of Time», de Josep M. Lozano

EIDES 91
«La plenitud del temps»,
de Josep M. Lozano

EIDES 93
«Viure en l'esperit»,
de Ferran Manresa

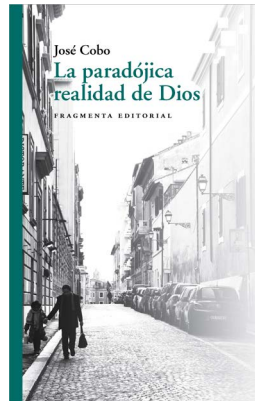

EIDES 94
«Jo sol, què puc ser?»,
de Carles Marcet

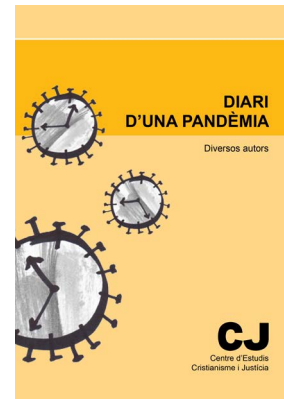
Resposta a la pandèmia

Publicacions

LLIBRES

«La paradójica realidad de Dios»
- Coedició amb Fragmenta Editorial,
de José Cobo

«Diari d'una pandèmia»,
Diversos autors

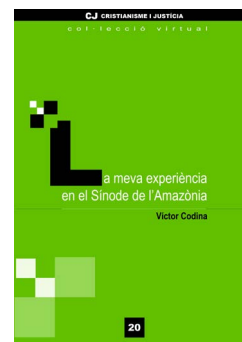
«En les víctimes Déu reconcilia el món»,
de Javier Vitoria

«Capital e ideología. Selección de textos»,
de José I. González Faus

«Covid-19: més enllà de la pandèmia»,
de Joan Carrera Carrera

«La meva experiència en el Sínode de l'Amazònia», de Víctor Codina

De la revista **Selecciones de Teología** s'ha publicat el volum 59, que inclou els números 233, 234, 235 i 236, amb una tirada d'uns 2.100 exemplars cadascun.

De la col·lecció **Actualidad Bibliográfica** s'han publicat els números 113 i 114, amb una tirada de 450 exemplars cadascun.

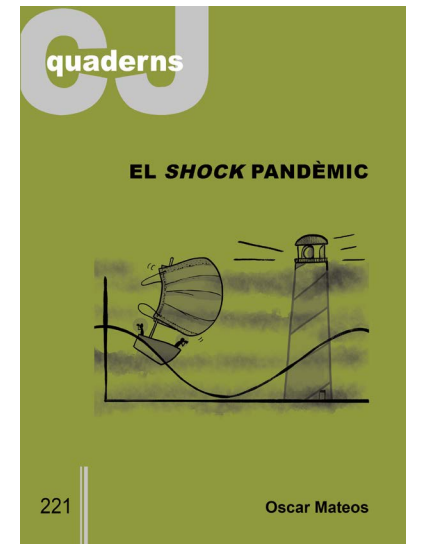
ALTRES PUBLICACIONS

QUADERN CJ

«El shock pandèmic»,
d'Oscar Mateos

Descripció

La pandèmia de la COVID-19 ha generat un xoc social, polític i econòmic global de conseqüències encara imprevisibles i alhora s'han aguditzat els problemes d'un món desigual, plutocràtic, polaritzat políticament, atomitzat socialment i mediambientalment inviable. És per això, que l'autor convida a aprofitar aquest «minut de lucidesa» que ens ofereix la pandèmia per aprofundir en alguns aprenentatges essencials com, per exemple, el d'adonar-se que el treball pel bé comú i les cures és el que sosté la vida. En la tercera part, el quadern analitza els diferents escenaris postpandèmics que s'obren amb la incertesa de no saber quin és el més plausible. Un quadern, en definitiva, que assaja amb pedagogia i sense dogmatismes una mirada ampla sobre el que ens està passant.

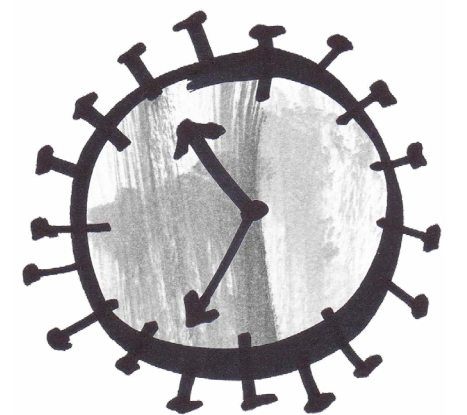
«Coronavirus: una sola humanitat, una vulnerabilitat compartida»,
de Jaume Flaquer

PAPERS

«El virus de la desigualtat i la pandèmia de la pobresa»,
de José M. Vera

«Reflexió de cap d'any. Postpandèmia: una oportunitat per a la fraternitat»,
de Cristianisme i Justícia

LLIBRES

«Diari d'una pandèmia»,
de diversos autors

Memòria 2020

Diàlegs excepcionals

Pepe Laguna

Sonia Herrera

Josep Maria Lozano

Maria Nadéu

Felipe Garcia

Alberto Irezábal

Pepa Torres

Gustavo Duch

Anna Ortín

Javier Vitoria

Chema Vera

Oscar Mateos

Montse Esquerda

Durant els mesos de confinament més estrictes, a Cristianisme i Justícia vam iniciar els #DiàlegsExcepcionals, un conjunt de dotze trobades amb membres i persones properes del centre, per tal de donar una lectura social i teològica del moment excepcional que vivíem. Les sessions es van emetre en directe a través del canal de Facebook i Youtube que hi tenim dedicat, i es va obtenir un total d'unes 35.000 visualitzacions.

[Veure les sessions](#)

Inauguració de curs: «Què hem de preservar?»

En aquests temps de pandèmia la pregunta que solem fer-nos és: «Què cal canviar?». Però és difícil respondre-hi si no ens hem posat d'acord abans sobre què seria bo i necessari preservar. Santiago Alba Rico és filòsof, escriptor i traductor. Ha escrit més de quinze llibres, entre els quals *El naufragio del hombre*, *Capitalismo y nihilismo: Dialéctica del hambre y la mirada*, o *Ser o no ser (un cuerpo)*.

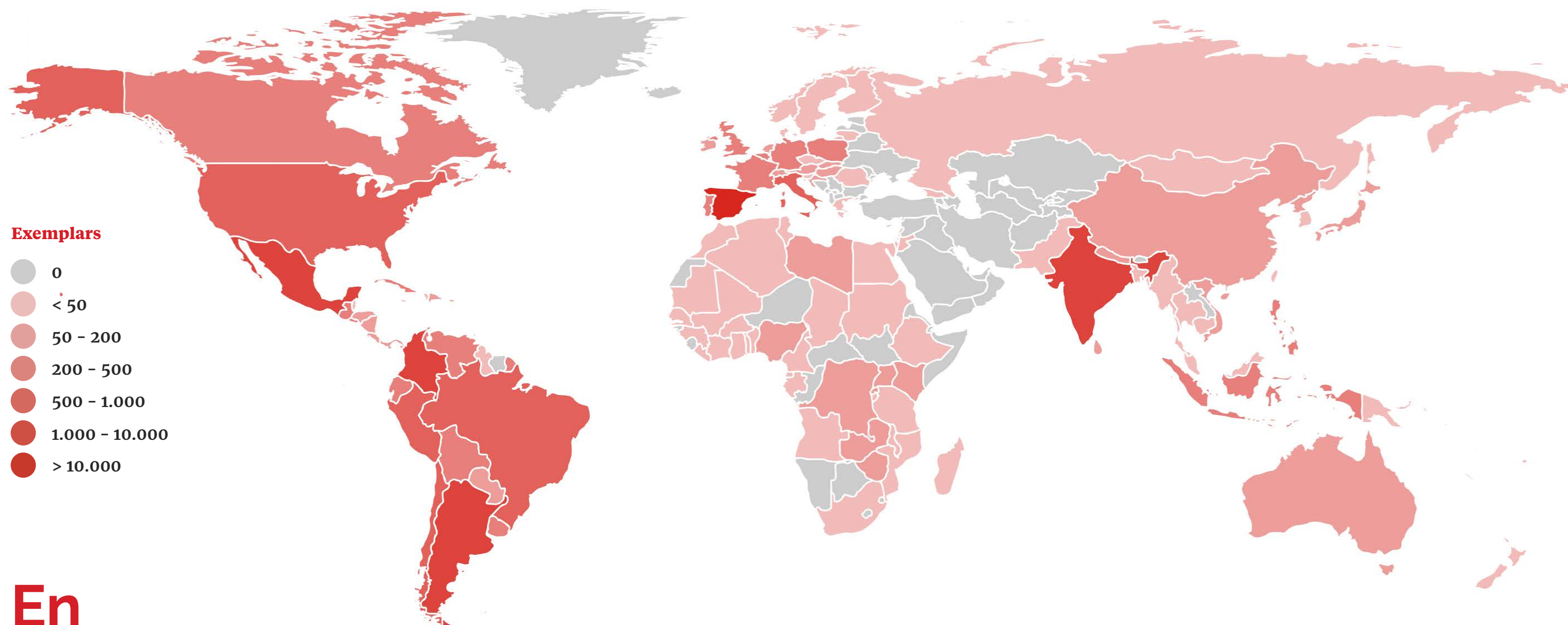
Santiago Alba Rico

Curs central. Emergència climàtica: entre l'apocalíptica i l'esperança

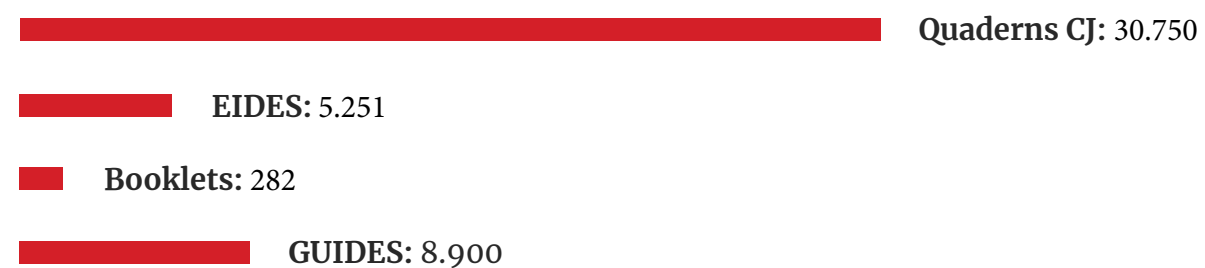
Cada vegada són més els experts que relacionen la pandèmia amb el context d'una crisi més profunda que amenaça la nostra supervivència i la de tot el planeta. En aquest curs vam analitzar l'emergència climàtica des de diverses dimensions.

[Veure les entrevistes als ponents](#)

En via ments

117
Països
on es
distribueix

45.183
Publicacions
distribuïdes
bimestralment

74.000
Total
de descàrregues
per internet
anuals

Espais de treball

Jaume Flaquer
ÀREA TEOLÒGICA

Sonia Herrera
ÀREA SOCIAL

Pau Vidal
ÀREA EIDES

Cristianisme i Justícia s'estructura en tres grans àrees (social, teològica i espiritual - EIDES) de les quals pengen els tres seminaris interns del centre. Aquest 2020 hi ha hagut relleus al capdavant de l'àrea social i d'espiritualitat - EIDES. Sonia Herrera ha substituït Oscar Mateos en l'àrea social i el jesuïta Pau Vidal és el nou cap de l'àrea d'espiritualitat, que pren el relleu de Francesc Riera. Per la seva banda, Jaume Flaquer segueix al capdavant de l'àrea teològica.

1.1. Seminaris interns 2020-2021

Seminari teològic

La dura experiència de la pandèmia difícilment podia quedar absent de la reflexió teològica. En el seminari hem desenvolupat els diversos aspectes de la fe afectats per aquest fenomen. Ens hem interrogat sobre l'experiència vital enfront el virus i sobre què ens ha fet aprendre sobre Déu, sobre el món i sobre l'ésser humà. Les qüestions de la vulnerabilitat compartida, la interdependència com element essencial (i fins i tot previ) de l'individu i la de la proximitat de Déu envers els vulnerables han estat molt presents.

Seminari social

La crisi de la Covid-19 ha exacerbant desigualtats que ja estaven presents o latents en la nostra societat, però que han quedat exposades precisament per aquelles tasques que han passat a considerar-se essencials i que tot sovint havien estat invisibilitzades. Potser no podem parlar de "noves desigualtats", però sí de desigualtats entrecruades i més complexes. L'actual escenari internacional ens esperona, doncs, a abordar-les des d'una perspectiva interseccional i transversalitzant eixos de discriminació com la racialització, el gènere, l'edat, la identitat, la religió...

Seminari EIDES

Durant el curs 2020-2021 es va consolidar l'Equip EIDES (Escola Ignasiana d'Espiritualitat) - Àrea d'espiritualitat de Cristianisme i Justícia. Es van fer quatre sessions dedicades a continuar i completar la relectura iniciada el curs passat de l'Autobiografia de Sant Ignasi de Loiola i la seva rellevància en el nostre avui.

1.2. Seminaris interns 2019-2020

El curs 2019-20 el vam dedicar als temes següents:

Seminari social: «Repensar el món en l'era digital. Com està canviant internet les nostres societats?»

Seminari teològic: «Fonaments teològics de la reconciliació»

Seminari EIDES: «Relectura de l'autobiografia de Sant Ignasi»

2. Grups de treball

Migracions

Gènere i feminismes

Educació i justícia

Ètica i sostenibilitat

Religions i pau

Economia i Doctrina Social de l'Església

Grup de professionals

No-violència cristiana

Grup de lectura

3. Treball en xarxa

Cristianisme i Justícia treballa conjuntament amb altres organitzacions, plataformes i entitats de l'àmbit local, nacional i internacional que tenen per objectiu la construcció d'un món més just i divers.

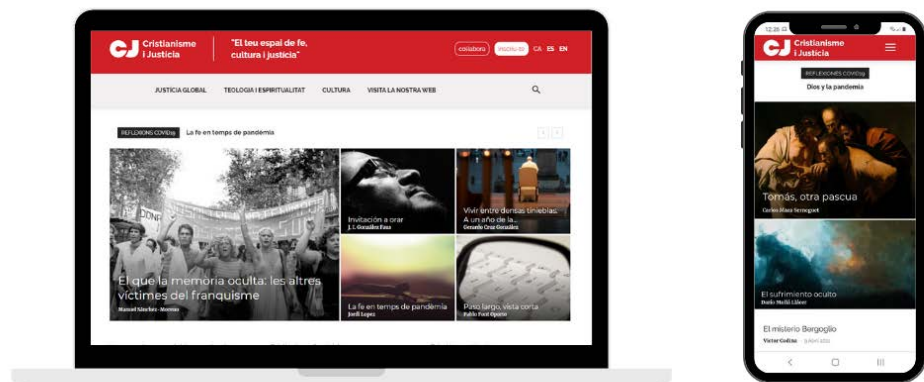
Per esmentar-ne algunes: LaFede.cat, la Xarxa de Centres Fe Cultura Justícia, la Plataforma per una fiscalitat justa, ambiental i solidària, la Xarxa de centres de pensament social europeu, Jesuïtes de Catalunya, la Fundació Migra Studium, la Comissió d'incidència i de formació del sector social dels jesuïtes, el Secretariat per a la Justícia Social i l'Ecologia, Oxfam Intermón, Mans Unides, Justícia i Pau, Jesuïtes Educació, la Fundació Joan Maragall, Càritas, Arrels, l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, la Fundació Pere Tarrés o la Direcció d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

Renovació de la imatge institucional i del Blog

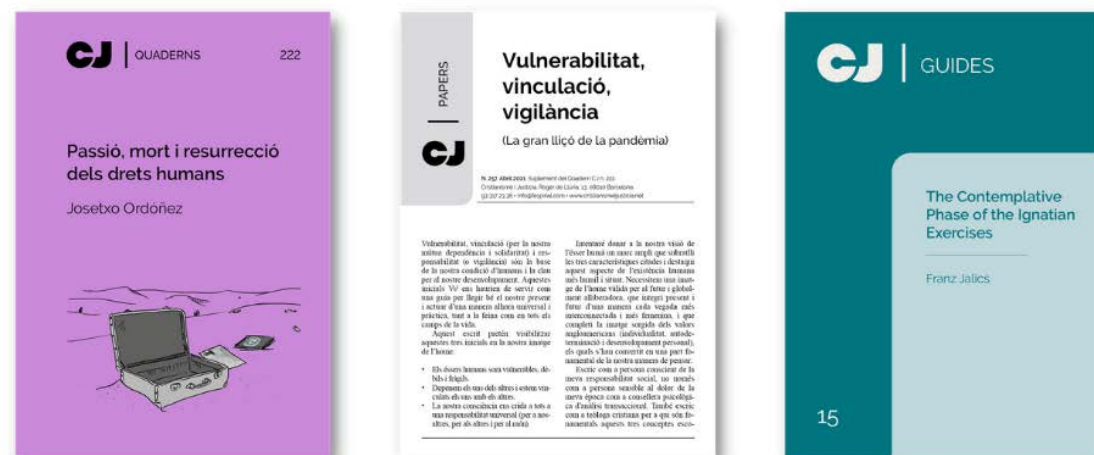

Hem aprofitat aquest any marcat per la pandèmia per refer la imatge institucional de Cristianisme i Justícia i actualitzar el Blog CJ, l'espai digital del centre, que rep unes 40.000 visites mensuals.

Amb aquesta renovació, el Blog CJ guanya accessibilitat, estètica, funcionalitat i formats: articles d'opinió, entrevistes, crítiques culturals i programes de podcast. Tot plegat, mantenint de fons l'essència d'un espai que vol ser un punt de trobada i diàleg entre la fe, la cultura i la justícia.

El canvi s'ha vist reflectit a tots els espais de Cristianisme i Justícia, incloent les portades dels Quaderns CJ i en la resta de publicacions.

Cursos, seminaris i actes / cursos

L'equip de Cristianisme i Justícia ofereix un gran ventall de propostes de formació. Comptem amb una setantena de professors i professores que any rere any imparteixen cursos, seminaris presencials i no presencials, xerrades i tallers itinerants, presenten pel·lícules o coordinen jornades.

Aquest any hem hagut d'adaptar tota la formació al context de la pandèmia. S'han hagut de cancel·lar alguns seminaris i la gran majoria han passat a la modalitat en línia.

Cursos, seminaris i actes públics en dades

Cursos/seminaris presencials: 619 assistents

Aula Virtual: 295 alumnes

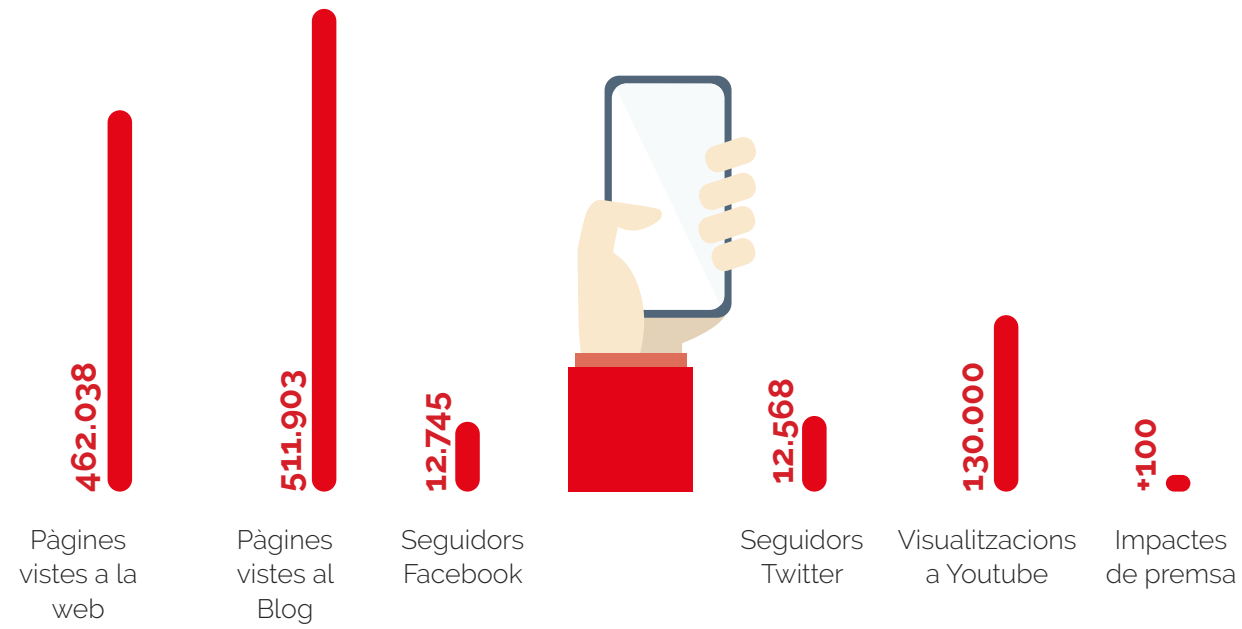
Dilluns dels Drets Humans: 350 visualitzacions/sessió

Actes públics: + 5.000 assistents (tots en actes en línia)

Xarxes socials i mitjans de comunicació

1. Dades generals:

2. Els 7 articles més llegits del 2020

1. «On és Déu?»,
de Victor Codina

2. «Adéu a Pere Casaldàliga: agent fidel
de la «pau subversiva de l'evangeli»,
de Cristianisme i Justícia

3. «Desde el confinamiento»,
de Pepa Torres

5. Planeta «cures»,
de José Laguna

7. «Coronavirus: una oportunitat
per a secularitzar la Quaresma»,
de Xavier Casanovas

4. «Paràsits: el genial guió
del guanyador de l'Oscar a la millor
pel·lícula», de Jaume Flaquer

6. «Dones creients i feministes
alcen la veu», de Neus Forcano

Els comptes de CJ

Cristianisme i Justícia depèn en un 95% de les col·laboracions econòmiques de persones particulars. Aquest any, un total de 9.096 col·laboracions han possibilitat fer arribar les nostres publicacions a gairebé de 40.000 persones arreu del món. Gràcies per fer-ho possible!

Si vols col·laborar pensa en una aportació anual o bé a fer un donatiu als comptes bancaris:

Fiare Banca Ètica: ES96 1550 0001 2200 0116 3229

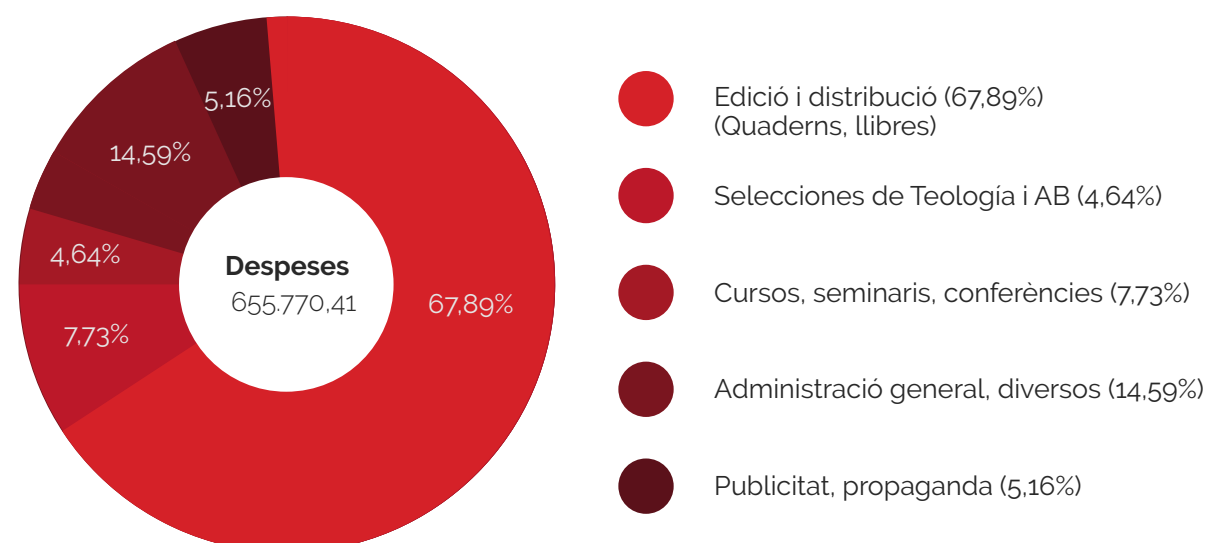
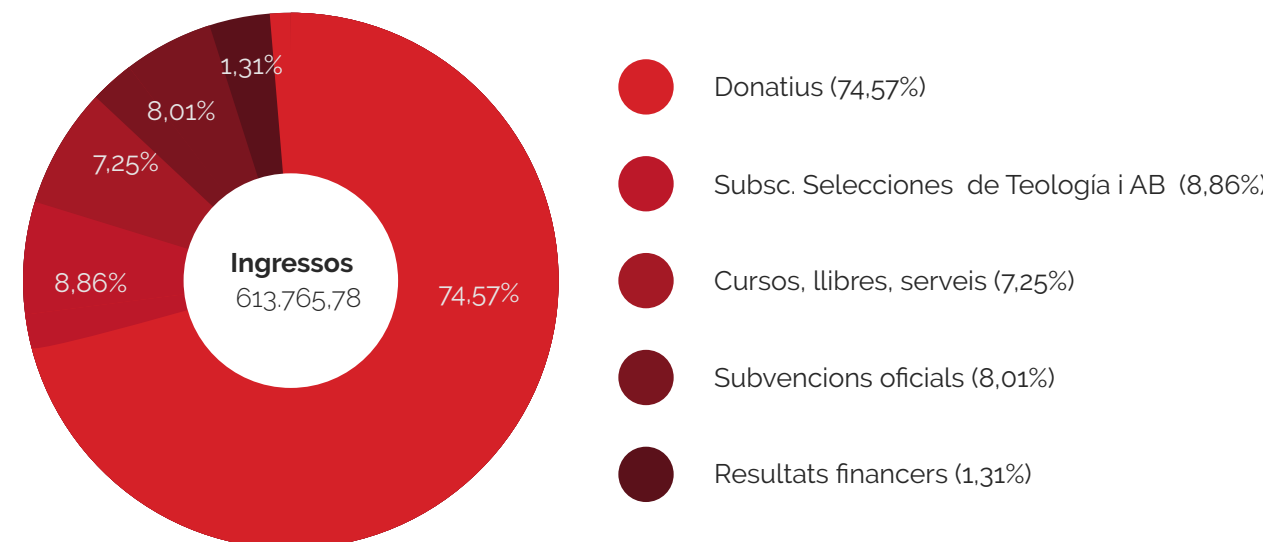
CaixaBank: ES23 2100 3205 1225 0002 4607

Tota la informació: <https://www.cristianismeijusticia.net/colabora>

A més, per primer cop, oferim una col·laboració digital únicament vinculada al Blog CJ. Des d'1,5 € al mes fas possible que seguim publicant cada dia articles de reflexió i amb nous formats.

Més informació: <https://www.cristianismeijusticia.net/colaborador>

Resultats explotació exercici 2020

www.cristianismeijusticia.net

